

Aksjologia bezpieczeństwa narodowego Rosji (2000 – 2021)

Badania zaplanowane w projekcie mają na celu analizę aksjologicznej warstwy koncepcji bezpieczeństwa narodowego zawartej w dokumentach strategicznych Federacji Rosyjskiej publikowanych w latach 2000 – 2021, a zatem w okresie sprawowania władzy przez Władimira Putina.

Realizacja projektu pozwoli na odpowiedź na pytanie, w jakiej mierze kwestie aksjologiczne są obecne w rosyjskich koncepcjach bezpieczeństwa narodowego oraz w jakim zakresie znajdują one odzwierciedlenie w rosyjskim życiu społecznym. Projekt ukaże również skalę dokonującej się we współczesnej Rosji sekurytyzacji zjawisk i procesów właściwych życiu religijnemu, kulturalnemu czy innym wymiarom życia społecznego. Opis i interpretacja włączenia religii i kultury w sferę bezpieczeństwa narodowego oraz przypisywania kościołom (zwłaszcza Rosyjskiemu Kościołowi Prawosławnemu), instytucjom kulturalnym oraz mediom szczególnej roli w umacnianiu (tworzeniu) bezpieczeństwa będzie ważnym rezultatem realizacji projektu.

Odpowiemy na następujące pytania:

1. Jakie jest znaczenie kwestii aksjologicznych w rosyjskich dokumentach strategicznych poświęconych bezpieczeństwu?
2. W jaki sposób przebiegała ewolucja warstwy aksjologicznej rosyjskich dokumentów strategicznych w latach 2000 – 2021?
3. W jakim zakresie można mówić – w świetle aksjologicznej ewolucji rosyjskich dokumentów strategicznych – postępującej sekurytyzacji wielu obszarów rosyjskiego życia publicznego, w tym szczególnie religii i kultury?
4. Jakie wartości wskazywane są jako niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego Rosji?
5. Jakie wartości uważane są za zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego Rosji?
6. Które instytucje, organizacje i środowiska wskazywane są w rosyjskich dokumentach strategicznych i w wypowiedziach przedstawicieli władz państwowych jako odpowiedzialne za umacnianie bezpieczeństwa narodowego Rosji w wymiarze aksjologicznym?
7. Które instytucje, organizacje i środowiska wskazywane są w rosyjskich dokumentach strategicznych i w wypowiedziach przedstawicieli władz państwowych jako stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego Rosji w wymiarze aksjologicznym?
8. Jak rosyjskie instytucje i organizacje o charakterze religijnym i kulturalnym rozumieją swoją rolę w umacnianiu bezpieczeństwa narodowego Rosji?
9. W jakim zakresie rosyjski przekaz medialny przedstawia związek kwestii aksjologicznych z bezpieczeństwem narodowym Rosji?
10. Czy prowadzone w Rosji badania opinii publicznej pozwalają na stwierdzenie, że zawarte w rosyjskich dokumentach strategicznych powiązanie bezpieczeństwa narodowego z wartościami znajduje odbiór w społeczeństwie rosyjskim?
11. Czy w wybranych dokumentach odnoszących się do koncepcji (strategii) bezpieczeństwa narodowego innych państw można znaleźć ujęcia elementów aksjologicznych analogiczne lub zbliżone do ujęcia rosyjskiego? Jeśli tak, to w jakim zakresie podobieństwa mogą być warunkowane przez kontekst kulturowo-religijny, historyczny czy polityczny?

Planowane rezultaty realizacji projektu mogą okazać się wartościowe dla wielu obszarów wiedzy, zwłaszcza dla badań poświęconych Rosji – w wymiarze politycznym, kulturowym, ideologicznym czy religijnym. Stawiane pytania otworzą nowe perspektywy badawcze przed teologią, zwłaszcza jeśli chodzi o ukazanie, w jakiej mierze elementy aksjologiczne (w tym religijne) mogą być wykorzystywane do tworzenia koncepcji bezpieczeństwa narodowego. Ważna wydaje się także odpowiedź na pytanie, czy wartości głoszone przez organizacje religijne mogą mieć istotny wpływ na koncepcję bezpieczeństwa narodowego, czy raczej są traktowane wybiórczo i instrumentalnie, a przez wyrwanie z właściwego im kontekstu interpretacyjnego tracą również swoje pierwotne znaczenie. Podobna kwestia jest ważna również z perspektywy studiów nad bezpieczeństwem: czy i w jakim zakresie element aksjologiczny może ukierunkowywać ewolucję koncepcji bezpieczeństwa państwa.